

Rapport

Projectnummer: 51002932

Referentienummer: NL22-648800269-23410

Datum: 05-05-2022

Herziening Verkennend natuuronderzoek Havenmeesterskwartier te Arnhem

Een oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur

Definitief

Opdrachtgever:
BPD Ontwikkeling
De Brand 30
Postbus 1
3800 AA AMERSFOORT

Lijst met aanpassingen

Versie:	Datum:	Beschrijving van de wijziging:	Herzien:	Vrijgegeven door:
D2	05-05-2022	Alle verwijzingen naar de stikstofberekening uitgevoerd in 2021 zijn uit het rapport verwijderd omdat er in 2022 een nieuwe stikstofberekening is gemaakt met de meest actuele AERIUS-calculator. Deze nieuwe berekening en de uitkomsten hiervan zijn niet meer in het verkennend natuuronderzoek opgenomen omdat de regels omtrent stikstof zeer dynamisch zijn en dit zou betekenen dat het verkennend natuuronderzoek vaak geactualiseerd zou moeten worden. De stikstofberekening en de hieruit getrokken conclusies worden in een separaat document aangeleverd. In het verkennend natuuronderzoek wordt nu enkel geconcludeerd of er mogelijk een effect optreedt van stikstofdepositie en of er dus een stikstofberekening nodig is.	Uitgevoerd door Raisja Spijker	Maarten Mouissie

De resultaten en conclusies in dit rapport zijn geldig tot 3 jaar na het uitvoeren van het veldbezoek. Het veldbezoek is uitgevoerd op 2 augustus 2021

Verantwoording

Titel	Herziening Verkennend natuuronderzoek Havenmeesterskwartier te Arnhem
Subtitel	Een oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur
Projectnummer	51002932
Referentienummer	NL22-648800269-23410
Revisie	D2
Datum	05-05-2022

Auteur	Rens Huizinga
E-mailadres	rens.huizinga@sweco.nl

Gecontroleerd door Raisja Spijker

Paraaf gecontroleerd

Goedgekeurd door

Maarten Mouissie

Paraaf goedgekeurd

Inhoudsopgave

Samenvatting	4
1 Inleiding	6
1.1 Aanleiding	6
1.2 Kader van het onderzoek	6
1.3 Ligging plangebied	6
1.4 Voorgenomen activiteiten	7
2 Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden.....	9
2.1 Toetsingskader	9
2.2 Inventarisatie	10
2.3 Analyse van de mogelijke effecten	11
2.4 Conclusie analyse van mogelijke effecten	11
3 Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden.....	12
3.1 Toetsingskader	12
3.2 Methode	14
3.3 Voorkomende ecotopen	15
3.4 Vogels	16
3.5 Planten.....	18
3.6 Vleermuizen	19
3.6.1 Verblijfplaatsen	19
3.6.2 Foerageergebieden.....	21
3.6.3 Vliegroutes	22
3.7 Overige zoogdieren	22
3.8 Amfibieën en reptielen.....	23
3.9 Vissen	23
3.10 Overige beschermde soortengroepen.....	23
4 Natuurbeleidskaders	24
4.1 Toetsingskader	24
4.2 Natuurnetwerk Nederland.....	24
4.3 Gebieden buiten het NNN	26
4.3.1 Belangrijk weidevogelleefgebied	26
4.3.2 Rustgebieden voor winterganzen.....	26
5 Conclusies.....	28
5.1 Wet natuurbescherming	28
5.1.1 Natura 2000-gebieden	28
5.1.2 Soortenbescherming	28
5.2 Natuurbeleidskaders.....	30
5.2.1 Natuurnetwerk Nederland	30
5.2.2 Gebieden met natuurwaarden buiten het NNN	30
Referenties	31

Samenvatting

In onderstaande tabel is een samenvatting weergegeven van conclusies, voortkomend uit het verkennend natuuronderzoek.

Wet natuurbescherming: gebiedsbescherming	Effecten	Nader veld- en/of effectenonderzoek	Nadere procedure/ mitigerende maatregelen
Natura 2000-gebieden	Mogelijke effecten stikstof-depositie	Stikstofberekening	Nog niet bekend, passende beoordeling mogelijk nodig

Wet natuurbescherming: soortbescherming	Effecten	Nader veld- en/of effectenonderzoek	Nadere procedure/ mitigerende maatregelen
Planten	Geen	Geen	Zorgplicht. Deze houdt in dat mogelijke nadelige gevolgen voor planten en dieren, voor zover redelijk, zoveel mogelijk vermeden moeten worden.
Vleermuizen	Mogelijke vernietiging en verstoring vaste rust- en verblijfplaatsen vleermuizen (overtreding Wnb artikel 3.1, lid 1, lid 2, en lid 4)	Ja	Nader onderzoek naar gebouwbewonende vleermuizen in de sociale huurwoningen aan Rijnwijk en de bedrijfspanden aan Nieuwe kade 9 tot en met 14 en Veilingstraat 17, 25 en 29.
Grondgebonden zoogdieren	Mogelijke vernietiging vaste rust- en verblijfplaatsen steenmarter (overtreding Wnb artikel 3.10, lid 1)	Ja	Nadere inspectie naar sporen en de geschiktheid van de sociale huurwoningen voor de steenmarter.
Vogels – jaarrond beschermde nesten	Vernietiging en/of verstoring jaarrond beschermde nesten huismus en gierzwaluw (overtreding Wnb artikel 3.1, lid 1 en lid 2)	Ja	Nader onderzoek naar nestlocaties huismus en gierzwaluw in de sociale huurwoningen aan Rijnwijk en de bedrijfspanden aan Nieuwe kade 9 tot en met 14 en Veilingstraat 17, 25 en 29.
Vogels – algemene broedvogels	Mogelijke vernietiging en/of verstoring nesten broedvogels (overtreding Wnb artikel 3.1 lid 2)	Broedvogelcontrole wanneer werkzaamheden plaats zullen vinden binnen broedseizoen	Werkzaamheden uitvoeren buiten het broedseizoen (15 maart – augustus) of broedvogelcontrole
Amfibieën	Geen	n.v.t.	Zorgplicht. Werkzaamheden staken, indien een rugstreeppad binnen het projectgebied wordt aangetroffen en het hier de mogelijkheid geven het projectgebied te verlaten.
Reptielen	Geen	n.v.t.	Zorgplicht. Deze houdt in dat mogelijke nadelige gevolgen voor planten en dieren, voor zover redelijk, zoveel mogelijk vermeden moeten worden.

Vissen	Geen	n.v.t.	Zorgplicht. Deze houdt in dat mogelijke nadelige gevolgen voor planten en dieren, voor zover redelijk, zoveel mogelijk vermeden moeten worden.
Overige soortengroepen	Geen	n.v.t.	Zorgplicht. Deze houdt in dat mogelijke nadelige gevolgen voor planten en dieren, voor zover redelijk, zoveel mogelijk vermeden moeten worden.

Natuurbeleidskaders	Effecten	Nader veld- en/of effectenonderzoek	Nadere procedure/ mitigerende maatregelen
Natuurnetwerk Nederland	Geen	n.v.t.	n.v.t.
Gebieden buiten het NNN	Geen	n.v.t.	n.v.t.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Rijnwijk is een wijk, gelegen ten zuidoosten van het centrum van Arnhem, aan de oever van de Rijn. Het is een wijk, omgeven door een industrieterrein en bestaande uit een parkje, verhardingen en rijtjeshuizen. BPD is van plan om Rijnwijk onderdeel uit te laten maken van het toekomstig te ontwikkelen Havenmeesterskwartier. Hierbij zal een deel van het bedrijventerrein en de woonbuurt Rijnwijk, inclusief verhardingen en groenvoorzieningen, worden gesloopt. Vervolgens zal in het plangebied nieuwbouw worden ontwikkeld. Het toekomstig Havenmeesterskwartier gaat bestaan uit 411 woningen, bestaande uit zowel grondbonden woningen als gestapelde woningen.

In 2016 heeft De Groene Ruimte B.V. een verkennend natuuronderzoek uitgevoerd om in kaart te brengen of de activiteiten negatieve effecten kunnen hebben op beschermde soorten. Gezien de geldigheid van het verkennend natuuronderzoek is verlopen, is Sweco Nederland B.V. gevraagd een actualisatie van het verkennend natuuronderzoek uit te voeren.

1.2 Kader van het onderzoek

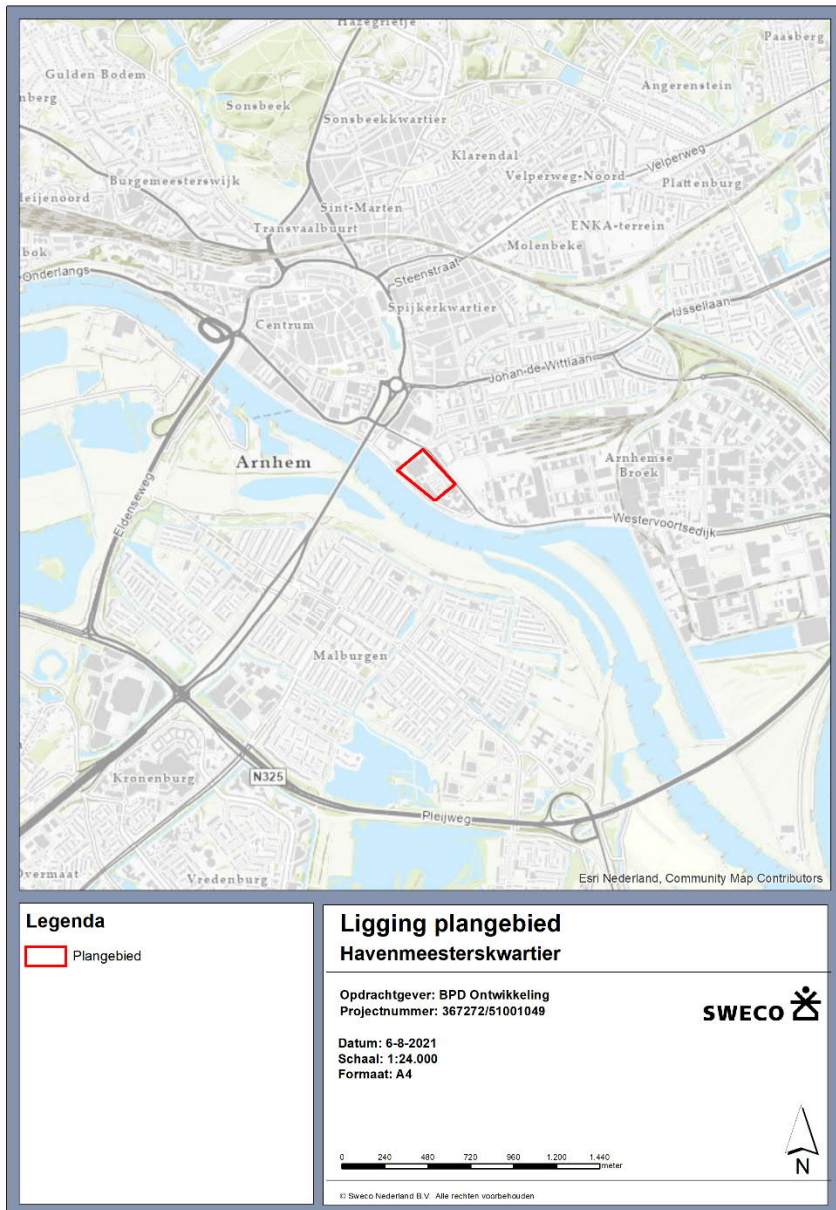
Projecten of handelingen dienen te worden getoetst aan de wet- en regelgeving voor natuur. De natuurbescherming in Nederland bestaat uit de volgende kaders:

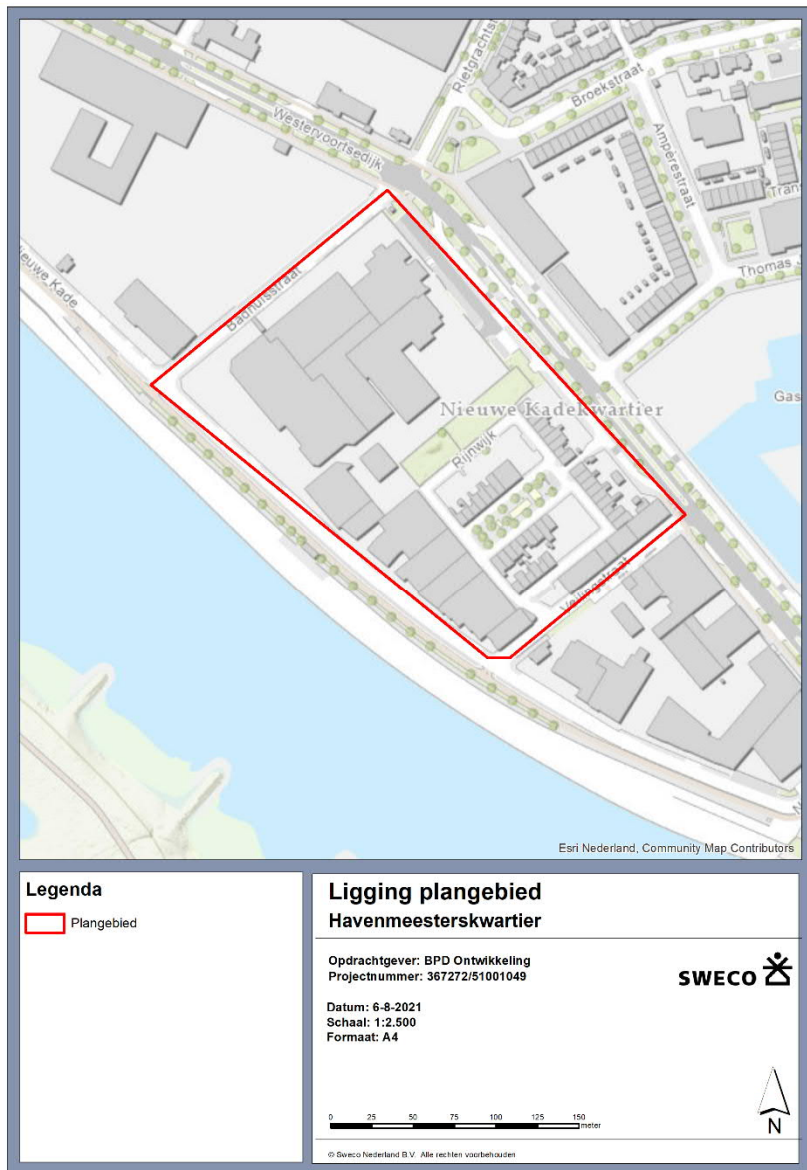
- Wet natuurbescherming:
 - Natura 2000-gebieden;
 - soorten.
- Provinciaal beleid:
 - Natuurnetwerk Nederland (NNN);
 - gebieden buiten het NNN, zoals belangrijk weidevogelgebied.
- Gemeentelijk beleid.

Het verkennend onderzoek is erop gericht om een eerste inzicht te krijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden in en om het projectgebied en de mogelijke vervolgstappen die moeten worden genomen met betrekking tot aanvullend veldonderzoek, nader effectonderzoek en nadere procedures. Het verkennend onderzoek is de eerste stap in de procedure. Afhankelijk van het resultaat moeten de navolgende stappen al dan niet worden doorlopen. In dit verkennend onderzoek heeft toetsing plaatsgevonden op beschermde Natura 2000-gebieden, beschermde soorten en op de natuurbeleidskaders met uitzondering van gemeentelijk beleid.

1.3 Ligging plangebied

Het plangebied bevindt zich aan de noordelijke Rijnsoever op een industrieterrein in Arnhem, ten zuidoosten van het centrum, zie Figuur 1-1. Het betreft een gedeelte van het Havenmeesterskwartier. De oude wijk ligt aan de straat 'Rijnwijk' en wordt ingesloten door de Westervoortsedijk in het oosten, de Veilingstraat in het zuiden en de Nieuwe Kade in het westen. Onder het plangebied valt ook een deel bedrijventerrein, zie Figuur 1-2.

2 Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden

2.1 Toetsingskader

Bescherming van Natura 2000-gebieden is geregeld in hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming. Onder Natura 2000-gebieden vallen de gebieden die op grond van de Europese Vogelrichtlijn en/of Habitatrichtlijn zijn aangewezen. De essentie van het beschermingsregime voor deze gebieden is dat de duurzame instandhouding van soorten en habitats binnen de Europese Unie wordt gewaarborgd. Daarbij zijn instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd voor natuurlijke habitats en/of soorten. Dit kunnen behoudsdoelstellingen zijn voor habitats en leefgebieden van soorten die zich al op het gewenste niveau (kwalitatief en kwantitatief) bevinden of uitbreidings- respectievelijk verbeterdoelstellingen voor habitats en leefgebieden van soorten die zich nog niet op het gewenste niveau bevinden.

Om dit toetsbaar te maken, kent de Wet natuurbescherming (Wnb) een goedkeuringsvereiste voor plannen die significante gevolgen voor de betreffende gebieden zouden kunnen hebben (artikel 2.7, eerste lid, Wnb), en een vergunningsplicht voor projecten die significant negatieve gevolgen voor de betreffende gebieden zouden kunnen hebben (artikel 2.7, tweede lid, Wnb). De goedkeuring of de vergunning wordt alleen verleend wanneer voldoende zeker is dat de instandhoudingsdoelstellingen voor het betreffende Natura 2000-gebied niet in het geding zijn. Wanneer significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden op grond van een passende beoordeling niet kunnen worden uitgesloten, kan alleen goedkeuring aan het plan of een vergunning voor het project worden verleend indien de ADC-toets met succes doorlopen kan worden (artikel 2.8, vierde lid, Wnb). Dat betekent dat het project nodig is omwille van een dwingende reden van groot openbaar belang, er geen alternatief mag zijn met minder grote effecten op Natura 2000 en de nodige compenserende maatregelen worden getroffen.

Op 29 mei 2019 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) uitspraak gedaan over het Programma Aanpak Stikstof (PAS). De Afdeling heeft geoordeeld dat het PAS niet aan alle eisen van de Habitatrichtlijn voldoet. Het PAS geeft onvoldoende zekerheid dat met de uitgifte van ontwikkelingsruimte significante gevolgen voor Natura 2000 zijn uitgesloten. De consequentie is dat het PAS niet als basis voor toestemming voor projecten of andere activiteiten kan worden gebruikt. Toetsing van effecten van stikstofdepositie gaat daarom weer volgens de in voorgaande alinea beschreven procedure. De provinciale beleidsregels stikstof geven hier een nadere inhoudelijke invulling aan.

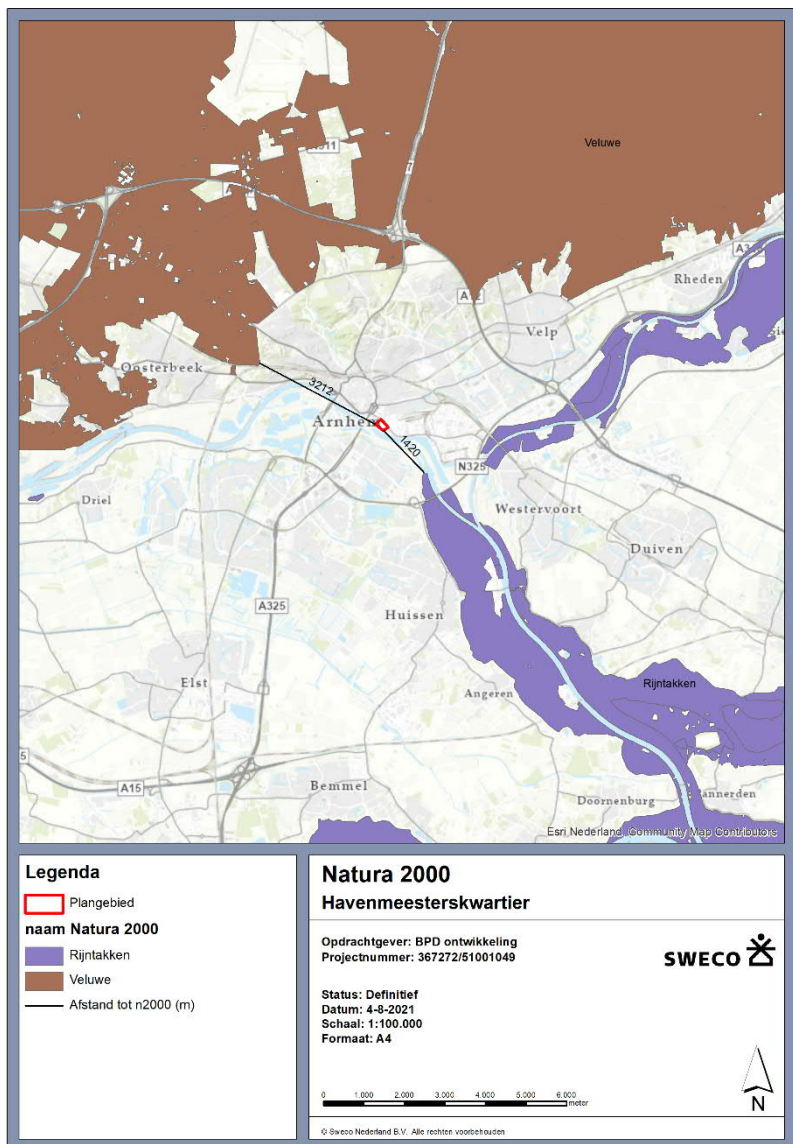
In de navolgende paragrafen is verkend of er effecten op kunnen treden op Natura 2000-gebieden op basis van de ligging van het projectgebied en de reikwijdte van de effecten. Indien op basis van deze verkenning effecten niet op voorhand zijn uit te sluiten, kunnen de volgende vervolgstappen aan de orde zijn:

- Voortoets geeft een aanwijzing over de mogelijke negatieve effecten van een plan of project op Natura 2000-gebieden. Uit de voortoets volgt ook welke vervolgstappen nodig zijn. Soms blijkt uit de voortoets dat er zeker geen significant negatieve effecten voor Natura 2000-gebieden zijn. Dan is er geen vergunningsplicht en de initiatiefnemer hoeft verder niets te doen. Als er wel mogelijke significant negatieve effecten zijn, volgt een passende beoordeling.

- Passende beoordeling: beoordeling of significante gevolgen van het plan of project zijn uit te sluiten rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen. In een passende beoordeling mag rekening gehouden worden met mitigerende maatregelen. Als significante gevolgen niet zijn uit te sluiten, volgt een ADC-toets.
- ADC-toets: aangetoond dient te worden dat er geen alternatieven zijn met minder effecten, er sprake is Dwingende redenen van groot openbaar belang en in Compensatie is voorzien.

2.2 Inventarisatie

In de omgeving van het plangebied bevinden er twee Natura 2000-gebieden, namelijk 'Rijntakken' en 'Veluwe', zie Figuur 2-1. Het Natura 2000-gebied 'Veluwe' bevindt zich op 3,2 km afstand ten westen en noorden van het projectgebied. Het Natura 2000-gebied 'Rijntakken' bevindt zich het dichtst bij het plangebied op 1,4 km afstand.

Figuur 2-1 Ligging projectgebied (rood omcirkeld) ten opzichte van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied.

2.3 Analyse van de mogelijke effecten

Het projectgebied ligt niet binnen de begrenzing van een Natura 2000-gebied. Er liggen twee Natura 2000-gebieden op korte afstand (< 4 km) van het plangebied, namelijk 'Rijntakken' en de 'Veluwe'. Licht, trillingen en geluid kunnen tot enkele honderden meters ver reiken. Effecten door externe werking, zoals verstoring door geluid, licht, optische verstoring en dergelijke, zijn dan ook – gezien de afstand tot de Natura 2000-gebieden – op voorhand uit te sluiten.

Bij de uitvoering van de werkzaamheden zal mogelijk materieel ingezet worden dat gepaard kan gaan met stikstofemissie. Deze emissie kan zich verplaatsen over grote afstand en zodoende resulteren in stikstofdeposities in de nabijgelegen Natura 2000-gebieden. Binnen de Natura 2000-gebieden 'Rijntakken' en 'Veluwe' zijn stikstofgevoelige habitattypen aanwezig. De emissie van stikstof kan optreden tijdens zowel de aanlegfase als de gebruiksfase.

2.4 Conclusie analyse van mogelijke effecten

Uit de analyse blijkt dat er mogelijk effecten van stikstofdepositie kunnen optreden op Natura 2000-gebieden als gevolg van het voorgenomen plan. De Wet stikstofreductie en natuurverbetering voorziet per 1 juli 2021 in een partiële vrijstelling van de vergunningsplicht voor stikstofemissies, afkomstig van bouw- en sloopwerkzaamheden. De aanlegfase kan vanaf die datum buiten beschouwing gelaten worden voor de beoordeling van de vergunningsplicht. Deze vrijstelling geldt niet alleen voor de bouw en sloop van woningen, utiliteitsgebouwen en andere bouwwerken (zoals bruggen en viaducten) maar ook voor aanlegactiviteiten van andere werken, zoals voor wegen, rioleringen, leidingen, waterkeringen, duurzame energieopwekking en energie-infrastructuur. De gebruikersfase valt niet onder de vrijstelling.

Het uitvoeren van een stikstofberekening is noodzakelijk om te bepalen of er een toename aan stikstofdepositie plaatsvindt door het plan. Wanneer er een toename aan stikstofdepositie is dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Hieruit blijkt of een natuurbeschermingswetvergunning moet worden aangevraagd.

3 Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden

3.1 Toetsingskader

In de Wet natuurbescherming is de soortenbescherming in Nederland geregeld. In de Wet natuurbescherming worden drie verschillende beschermingsregimes gehanteerd waaraan verschillende verbodsbepalingen zijn gekoppeld:

Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v.)

- lid 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;
- lid 3) Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben;
- lid 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen;
- lid 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5 e.v.)

- lid 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren;
- lid 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen;
- lid 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen;
- lid 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Andere Soorten (artikel 3.10 e.v.)

- lid 1) Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - onderdeel a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - onderdeel b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - onderdeel c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Voor *Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijnsoorten* geldt dat voortplantings- en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet opzettelijk verstoord of vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet opzettelijk mogen worden gedood of verwond. In gebruik zijnde nesten van vogels zijn te allen tijde beschermd gedurende het broedseizoen.

Van een aantal vogelsoorten geniet de vaste rust- en verblijfplaats een aanvullende jaarronde bescherming. Deze soorten worden genoemd in een beleidsdocument dat onder de Flora- en faunawet is opgesteld¹. Ook onder Wet natuurbescherming is deze lijst van kracht, maar provincies hebben de mogelijkheid deze aan te passen. Voor provincie Gelderland geldt de reguliere landelijke lijst. Soorten waarvan de nesten altijd jaarrond beschermd zijn, zijn de volgende: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief en zwarte wouw. Van een aantal andere soorten zijn de nesten enkel beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn.

Voor *Andere beschermde soorten* geldt dat voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet (opzettelijk) vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet (opzettelijk) mogen worden gedood of verwond. Verbodsbepalingen ten aanzien van de verstoring zijn niet van toepassing op deze soorten. Ten aanzien van de *andere beschermde soorten* geldt dat het bevoegd gezag (provincies c.q. ministerie van LNV) de vrijheid hebben om soorten binnen deze categorie vrij te stellen van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 Wet natuurbescherming.

Met artikel 3.10 van de wet wordt het mogelijk gemaakt om die bescherming op te heffen om redenen die onder meer verband houden met de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied, bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw, bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer en/of bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied. Met artikel 3.68 van de Omgevingsverordening Gelderland wordt een dergelijke vrijstelling gegeven. De diersoorten waarop de vrijstelling ten behoeve van ruimtelijke ingrepen ziet, worden genoemd in tabel 1.

Tabel 1 *Vrijgestelde soorten in Gelderland (Provincie Gelderland, 2021)*

Zoogdieren	Ree
Aardmuis	Tweekleurige bosspitsmuis
Bosmuis	Veldmuis
Dwergmuis	Vos
Dwergspitsmuis	Woelrat
Egel	
Gewone bosspitsmuis	<i>Amfibieën</i>
Haas	Bastaardkikker
Huisspitsmuis	Bruine kikker
Konijn	Gewone pad
Ondergrondse woelmuis	Kleine watersalamander
Rosse woelmuis	

¹ Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep (Dienst Regelingen, brief 26 augustus 2009, kenmerk ffw2009.corr.046) te downloaden van de website van het Ministerie van EL&I.

Voor beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld en de voorgenomen activiteiten strijdig zijn met de bepalingen in de wet geldt een ontheffingsplicht. Deze kan alleen worden verleend, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor vogels geldt in afwijking hierop dat voor verstoring geen ontheffing nodig is, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Het is ook mogelijk om voor beide categorie soorten te werken volgens een goedgekeurde gedragscode die is afgestemd op de Wet natuurbescherming. Er is dan geen ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming nodig.

Naast bovengenoemde verbodsartikelen bevat de Wnb een algemeen geldende zorgplicht. Deze zorgplicht is te allen tijde van toepassing en geldt ook voor niet beschermde flora en fauna.

Zorgplicht (artikel 1.11)

- lid 1) Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
 - lid 2) De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - onderdeel a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - onderdeel b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden geveegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - onderdeel c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
- lid 3) Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

3.2 Methode

Bronnenonderzoek

De inventarisatie betreft een onderzoek naar de actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten in het projectgebied. De inventarisatie bestaat uit een bronnenonderzoek, een verkennend veldbezoek en habitatgeschiktheidsbeoordeling.

Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te verkrijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten in het projectgebied en omgeving. Hiervoor zijn de volgende bronnen gebruikt:

- Nationale Database Flora en Fauna (NDFF) periode 2016-2021;
- NDFF Verspreidingsatlas (<https://www.verspreidingsatlas.nl>).

Habitatgeschiktheidsbeoordeling

Op basis van een oriënterend veldbezoek is de geschiktheid van biotopen voor beschermde soorten beoordeeld. Deze beoordeling brengt samen met het bronnenonderzoek de beschermde soorten(groepen) in beeld die in het projectgebied (kunnen) voorkomen. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 2 augustus 2021 en is uitgevoerd door een deskundig ecooloog van Sweco.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Op basis van het bronnenonderzoek en de habitatgeschiktheidsbeoordeling wordt een inschatting gemaakt in hoeverre de te verwachten soort(groepen)en en/of het geschikte biotoop beïnvloed kunnen worden door de voorgenomen activiteit. Op basis van deze analyse wordt geconcludeerd voor welke soort(groepen) er nader (veld)onderzoek en eventueel ontheffingsplicht in het kader van Wet natuurbescherming van toepassing is. Het onderzoek beperkt zich tot op grond van de Wnb beschermde planten- en diersoorten. Niet-beschermde Rode lijstsoorten die in het projectgebied (kunnen) voorkomen, zoals diverse soorten paddenstoelen en vaatplanten, worden niet in het onderzoek betrokken omdat deze soorten niet relevant zijn voor toetsing aan de Wet natuurbescherming.

3.3 Voorkomende ecotopen

Het projectgebied is gelegen aan de Nieuwe kade te Arnhem. Het terrein omvat een bebouwd landschap, welke in het noorden, oosten en westen omringd is door bebouwing. Het projectgebied wordt aan de zuidkant begrensd door de Neder-Rijn. De bebouwing bestaat uit woningen en bedrijfspanden, daterende uit de jaren '20 en de jaren '30 van de vorige eeuw. Aan enkele bedrijfspanden bevinden (tijdelijke) kasten voor de huismus, de gierzwaluw en vleermuizen. Tussen de bebouwing bevindt zich zowel bestrating als groen. Het groen bestaat uit een gras/speelveld, bomen en struiken. Verder bevindt zich er nog een braakliggend stuk met ruderaal pionierssoorten op de plekken waar er al enkele woningen in het verleden gesloopt zijn. Een impressie van de voorkomende biotopen in het projectgebied wordt gegeven met Figuur 3-1.

Figuur 3-1 Impressie projectgebied.

3.4 Vogels

Vogels met jaarrond beschermde nesten (categorie 1 tot en met 4)

Bepaalde vogelsoorten gebruiken nesten buiten het broedseizoen ook als vaste rust- en verblijfplaats. Deze nesten zijn daarom, voor zover ze niet permanent verlaten zijn, jaarrond beschermd. Uit gegevens van de NDFF (2016-2021) blijkt dat in de omgeving van het projectgebied de volgende vogelsoorten voorkomen met jaarrond beschermde nest- en rustplaatsen (categorie 1 tot en met 4): boomvalk (cat. 4), gierwaluw (cat. 2), huismus (cat. 2).

Van de soorten met een jaarrond beschermd nest uit categorie 1 tot en met 4, de zwaarste categorie, is het projectgebied geschikt voor huismus en gierwaluw. Tijdens het veldbezoek is de huismus in het projectgebied ook waargenomen. In het plangebied zijn de sociale huurwoningen zeer geschikt voor nestgelegenheid voor de huismus en de gierwaluw.

De dakgoten en/of overhangende dakpannen voorzien toegang tot de ruimten onder het dak of in de muren, zie Figuur 3-2. Van de bedrijfspanden zijn alleen de panden met de adressen Nieuwe Kade 9 tot en met 14 en die aan de Veilingstraat mogelijk geschikt voor de huismus. In deze panden bevinden zich nog gaten in de muren waar de huismus kan nestelen. Deze bevinden zich voornamelijk in de lagere delen aan de achterzijde van deze panden. Voor de gierzwaluw zijn deze bedrijfspanden ongeschikt vanwege het ontbreken van gaten in de hogere delen. De panden aan de westzijde van het plangebied zijn ongeschikt, aangezien de buitenzijde voornamelijk uit ijzeren beplating bestaat en er verder geen geschikte kieren of gaten zijn. Nader onderzoek naar de huismus en gierzwaluw is noodzakelijk.

De boomvalk en slechtvalk zijn op voorhand uit te sluiten. Slechtvalk nestelt in Nederland voornamelijk op hoogte (zoals kerken en flatgebouwen) in nestkasten, welke afwezig zijn in het plangebied. Voor de boomvalk zijn binnen het plangebied geen geschikte bomen voor nestgelegenheid aanwezig. Tijdens het veldbezoek zijn er ook geen nesten in of prooiresten rondom de bomen waargenomen.

Jaarrondbeschermden nesten (categorie 5)

Uit gegevens van de NDFF (2016-2021) blijkt dat in de omgeving van het projectgebied de volgende vogelsoorten voorkomen met jaarrond beschermd nest- en rustplaatsen (categorie 5): koolmees (cat. 5), pimpelmees (cat. 5), slechtvalk (cat. 3), zwarte kraai (cat. 5), zwarte roodstaart (cat. 5).

Jaarrondbeschermden nesten uit categorie 5 zijn enkel beschermd wanneer zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. In (de omgeving van) het plangebied zijn uit deze categorie de zwarte roodstaart en de zwarte kraai waargenomen. Daarvan broedt alleen de zwarte roodstaart in gebouwen. In de omgeving zijn echter genoeg alternatieve nestgelegenheden voor de soort. Derhalve is er geen sprake van ecologische omstandigheden die de jaarrondbescherming van deze soort rechtvaardigen. De zwarte kraai is een boombroeder. In het plangebied zijn geen nesten in de bomen aangetroffen. Nader onderzoek naar soorten uit categorie 5 is niet noodzakelijk.

Algemene broedvogels

In Nederland zijn alle van nature in het wild levende vogels beschermd. Van broedende vogels zijn daarnaast het nest en de functionele leefomgeving tijdens het broedseizoen ook beschermd. Het projectgebied vormt geschikt habitat voor algemene broedvogels, zoals de duiven, kauw, merel en scholekster. Tijdens het veldbezoek zijn er meerdere kauwen waargenomen binnen het projectgebied. Verstoring van vogels treedt op wanneer er werkzaamheden uitgevoerd worden binnen de verstoringssafstand van broedende vogels. Door buiten het broedseizoen te werken, wordt verstoring van broedende vogels voorkomen. De broedperiode loopt globaal van half maart tot begin augustus. Afhankelijk van de lokale meteorologische omstandigheden, kan deze periode eerder of later beginnen en eindigen. Indien het niet te vermijden is om in of rond het broedseizoen te werken, dient in de periode van maart tot en met september een broedvogelcontrole uitgevoerd te worden. Wanneer er broedende vogels worden aangetroffen in het gebied, dient er worden gewacht met de werkzaamheden of buiten de invloedssfeer gewerkt te worden tot het moment dat de vogels uitgevlogen zijn.

Figuur 3-2 Impressie mogelijke nestlocaties vogels

3.5 Planten

In de omgeving van het projectgebied zijn geen beschermde plantensoorten bekend (NDFF 2016-2021). Evenmin bestaan er binnen het projectgebied geschikte groeiplaatsen voor deze soorten. Beschermde soorten komen voornamelijk voor in stabiele (voedselarme) habitattypen, zoals duinen, heiden en venen. In het betreffende projectgebied is geen sprake van een dergelijk habitat. De aangetroffen soorten zijn voornamelijk soorten, zoals bijvoet, boerenwormkruid en wilg, die duiden op een verstoorde bodem. De aanwezigheid van beschermde plantensoorten binnen het projectgebied wordt daarom uitgesloten. Aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van bescherming planten is niet noodzakelijk. Ook is een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming niet nodig.

Invasieve exoten

In het plangebied is een invasieve exoot, de Japanse duizendknoop, aangetroffen. Deze bevindt zich langs het duivenhok naast Veilingstraat nr. 17, zie Figuur 3-3. Het gaat om een relatief kleine groeilocatie van ongeveer een tiental planten. Gemeente Arnhem bestrijdt deze soort (Gemeente Arnhem, z.d.). Indien de plant op gemeentelijk terrein groeit, wordt er verzocht daarvan melding te maken. Indien dat niet het geval is, wordt er geadviseerd om dit door een specialistisch bedrijf te laten verwijderen en verdere verspreiding als gevolg van de werkzaamheden te voorkomen.

Figuur 3-3 Groeilocatie van de Japanse duizendknoop.

3.6 Vleermuizen

Uit gegevens van de NDFF (2016-2021) blijkt dat de volgende vleermuissoorten in de omgeving van het projectgebied zijn waargenomen: de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis.

Onder de Wet natuurbescherming zijn alle vleermuissoorten strikt beschermd conform bijlage IV van de Habitatrichtlijn (artikel 3.5 Wnb). Daarnaast zijn bij vleermuizen ook de rust- en voortplantingsplaatsen en voor de functionaliteit daarvan, essentiële onderdelen, zoals foerageergebied en vliegroutes, beschermd.

3.6.1 Verblijfplaatsen

Vleermuizen zijn onder te verdelen in boombewoners en gebouwbewoners. Soorten, zoals de ruige dwergvleermuis en de rosse vleermuis, maken gebruik van holtes en spleten in bomen als verblijfplaats en worden soms achter loshangend schors waargenomen. Andere soorten, zoals de gewone dwergvleermuis, de ruige dwergvleermuis, en de laatvlieger, worden in gebouwen aangetroffen. Hier bevinden de verblijfplaatsen zich voornamelijk op zolders, onder dakpannen, in spouwmuren en achter houten betimmering. In het gebied is er veel bebouwing aanwezig.

Gebouwbewonende soorten

Van de sociale huurwoningen zijn de meeste woningen mogelijk geschikt als verblijfplaatsen voor gebouwbewonende vleermuizen, met name voor de gewone dwergvleermuis, de ruige dwergvleermuis en mogelijk de laatvlieger. De woningen hebben overhangende dakpannen, spleten in muren en/of ruimte achter houtbetimmeringen, zie Figuur 3-4.

Van de bedrijfspanden zijn alleen de panden met de adressen Nieuwe kade 9 tot en met 14 en Veilingstraat 17, 25 en 29 mogelijk geschikt voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. De panden hebben spleten in de muur, ruimte achter betimmeringen en/of open stootvoegen. De panden aan de westzijde van het projectgebied zijn ongeschikt vanwege het ontbreken van openingen. Ook bestaan deze aan de buitenzijde veelal uit ijzeren beplating waarachter het te warm wordt voor vleermuizen.

De aanwezigheid van rust- en voortplantingsplaatsen zijn daarom niet uit te sluiten. Een impressie van de bedrijfspanden wordt gegeven met Figuur 3-5.

Nader onderzoek naar rust- en voortplantingsplaatsen van gebouwbewonende soorten bij de woningen en een deel van de bedrijfspanden is noodzakelijk. Een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is afhankelijk van nadere onderzoeken.

Boombewonende soorten

De aanwezige bomen in het plangebied zijn, op de populierenrij aan de Nieuwe kade na, niet geschikt voor verblijfplaatsen van vleermuizen. De betreffende bomen hebben geen holtes of loszittend schors die mogelijk als verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen dienen. De aanwezigheid van rust- en voortplantingsplaatsen in bomen is daarom uit te sluiten.

Figuur 3-4 Impressie mogelijke geschikte verblijfplaatsen voor gebouwbewonende vleermuizen.

Figuur 3-5 Impressie van de bedrijfspanden in het plangebied. Links één van de bedrijfspanden aan de westzijde van het plangebied, rechts één van de bedrijfspanden aan de zuidzijde van het plangebied (Nieuwe kade 11).

3.6.2 Foerageergebieden

Vleermuizen jagen in zeer uiteenlopende biotopen; hoog boven in de lucht, boven open water, langs heggen en lanen, maar ook in dichte vegetatie. Voorbeelden van foerageergebieden zijn bossen, parken, tuinen, plassen, sloten en half open of open grasland. Vleermuizen jagen bij voorkeur op beschutte plekken waar insecten makkelijk te vangen zijn. De plaats waar vleermuizen jagen, is soortspecifiek. Zo jaagt de gewone dwergvleermuis voornamelijk tussen boomkruinen, kleine open plekken en rondom lantaarnpalen en jaagt de laatvlieger liever in open tot halfopen landschap, vooral in de beschutting van opgaande elementen, zoals bosranden, heggen en lanen.

Het projectgebied is potentieel geschikt als foerageergebied voor met name de dwergvleermuissoorten. Echter betreft het projectgebied een klein gebied en zijn er in de directe omgeving betere (grotere) gebieden aanwezig in de vorm van beschut halfopen landschappen welke ten noorden en westen van het plangebied in de tuinen en parken, en ten zuiden van het projectgebied bij de Neder-Rijn en de uiterwaarden van de Neder-Rijn zijn gelegen. Daarnaast zal het projectgebied na de werkzaamheden weer toegankelijk zijn voor vleermuizen en gaat er geen potentieel foerageergebied verloren. Nader onderzoek naar foerageergebieden is niet noodzakelijk. Een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

In het kader van de zorgplicht wordt geadviseerd om tijdens de werkzaamheden het gebruik van verlichting zoveel mogelijk te beperken of om maatregelen te nemen om verstoring door verlichting zoveel mogelijk te voorkomen tijdens de actieve periode van vleermuizen. Deze periode valt tussen april en oktober van zonsondergang tot zonsopgang.

Het gebruik van vleermuisvriendelijke verlichting (zoals bijvoorbeeld het toepassen van amberkleurige verlichting) wordt aangeraden. Daarnaast dient geen directe werkverlichting of strooiverlichting toegepast te worden die op de omliggende omgeving kan schijnen.

3.6.3 Vliegroutes

De foerageergebieden van vleermuizen kunnen op kilometers afstand van de verblijfplaats liggen. Vleermuizen maken gebruik van vaste vliegroutes tussen de verblijfplaats en het foerageergebied. Als een vleermuis op zo'n vliegroute plekken tegenkomt waar veel insecten zijn, zal hij deze route tevens gebruiken om te jagen. De meeste vliegroutes liggen langs lijnvormige landschapselementen, zoals lanen, heggen, bomenrijen en watergangen.

Aan de rand van het projectgebied zijn er lijnvormige structuren in het projectgebied aanwezig. Dat is de bomenrij aan de Nieuwe kade en de Neder-Rijn. De bomenrij aan de Nieuwe kade wordt gehandhaafd en de Neder-Rijn valt buiten het projectgebied. Daarnaast wijkt de toekomstige situatie niet dusdanig af ten opzichte van de huidige situatie dat er negatieve effecten te verwachten zijn. Om die redenen zijn effecten op vliegroutes uit te sluiten, daarom is er geen nader onderzoek nodig. Om negatieve effecten van licht-gebruik te voorkomen, dient geen directe werkverlichting of strooiverlichting toegepast te worden die op de omliggende groenstructuren in de omgeving kan schijnen. Een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

3.7 **Overige zoogdieren**

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat er in de nabijheid van het projectgebied beschermde zoogdieren zijn waargenomen, namelijk: de bever, de bosmuis, de steenmarter en de bunzing. Voor de bever, de bosmuis en de bunzing ontbreekt het aan geschikt habitat binnen het projectgebied. De bever is gebonden aan water en de oevers langs wateren. Het leefgebied van de bosmuis bevindt in een brede range van biotopen, van duinen tot parken en tuinen. Tijdens het veldbezoek zijn er geen sporen aangetroffen die wijzen op mogelijke aanwezigheid van deze soort. De bunzing maakt gebruik van kleinschalig landschap, waarbij een afwisseling van heggen, bosschages en muurtjes voor beschutting zorgt. Dit specifieke habitat is in het plangebied afwezig. Aanwezigheid van deze soorten in het plangebied is uitgesloten.

Voor de steenmarter is er wel geschikt habitat in het projectgebied aanwezig. In het projectgebied bevinden zich meerdere onbewoonde woningen en schuurtjes die als verblijfplaats kan dienen voor de steenmarter. Onderzoeken in het verleden hebben de aanwezigheid van steenmarter aangetoond in het Fluvium Noord, ten noorden grenzend aan het plangebied (De Groene Ruimte, 2016). Tijdens het veldbezoek zijn er geen sporen aangetroffen van de steenmarter. Desondanks kan de aanwezigheid van steenmarter niet worden uitgesloten. Geadviseerd wordt om de leegstaande sociale huurwoningen en schuurtjes aan de straat Rijnwijk nader te inspecteren op sporen en, afhankelijk daarvan, bepalen of nader onderzoek noodzakelijk is. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is noodzakelijk, afhankelijk van de resultaten van de nadere inspectie.

Het projectgebied is daarnaast geschikt voor algemene vrijgestelde zoogdiersoorten, zoals de egel en de vos. Van de vos zijn ook sporen (uitwerpselen) in het poortje aan de noordzijde van het plangebied. Een verblijfplaats van een vos is, gezien het projectgebied, niet te verwachten, en om die reden wordt er uitgegaan van een foeragerend dier. Voor algemeen voorkomende soorten geldt altijd de zorgplicht. Zorgvuldig handelen kan het opzettelijk verontrusten en doden van zoogdiersoorten voorkomen of beperken. Zo kunnen de werkzaamheden rustig worden opgestart, zodat mogelijk aanwezige dieren de kans krijgen om het gebied te verlaten.

3.8 Amfibieën en reptielen

Volgens gegevens van de NDFF komen binnen en in de directe omgeving van het projectgebied de volgende amfibiesoorten voor: bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander. De bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander zijn vrijgesteld binnen provincie Gelderland. Daarnaast ontbreekt er in het projectgebied geschikt (voortplantings-)habitat voor deze soorten. Voor voortplantingshabitat zijn de soorten afhankelijk van water, wat in het projectgebied afwezig is. Aanwezigheid van deze soorten in het projectgebied is uitgesloten.

Overige beschermde amfibieën en reptielen zijn niet in de directe omgeving van het projectgebied waargenomen en ontbreekt het er aan geschikt habitat. Ondanks dat overige beschermde amfibieën, zoals levendbarende hagedis en hazelworm, ook buiten de bosgebieden van Arnhem waargenomen worden, is het projectgebied niet geschikt gezien de stedelijke ligging en het ontbreken van bos. Daarmee is de aanwezigheid van beschermde amfibieën en reptielen in het plangebied uitgesloten. De zorgplicht blijft wel van toepassing.

3.9 Vissen

Watergangen en/of waterpartijen zijn in het projectgebied afwezig en daarmee ongeschikt als habitat voor beschermde vissoorten. Nader onderzoek naar beschermde soorten is niet noodzakelijk. Een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

3.10 Overige beschermde soortengroepen

Volgens gegevens van de NDFF komt in de directe omgeving van het projectgebied een beschermde libellensoort voor, namelijk de rivierrombout. Deze soort is voor voortplanting gebonden aan de rivier en rivierstranden om uit te sluipen. Deze omstandigheden zijn niet aanwezig, waardoor de aanwezigheid van de rivierrombout is uitgesloten.

Overige beschermde insectensoorten en andere beschermde ongewervelden eisen zeer specifiek habitattypen en waardplanten die veelal voorkomen in bijvoorbeeld duinen, heiden of venen. In het projectgebied is geen sprake van een dergelijke leefomgeving en de juiste leefomstandigheden voor beschermde soorten. Beschermde insecten en andere ongewervelden zijn daarom niet te verwachten in het projectgebied. Nader onderzoek naar beschermde soorten is niet noodzakelijk. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

4 Natuurbeleidskaders

4.1 Toetsingskader

Het beleidskader van de overheid dat niet in wetgeving is vastgelegd. Deze bestaat uit:

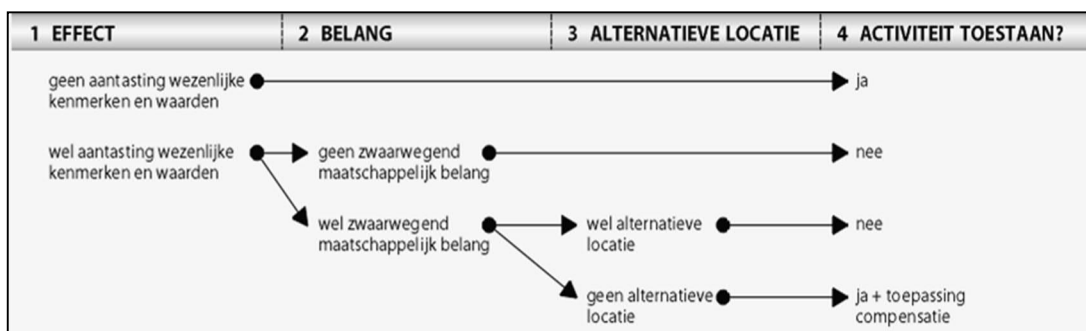
- Provinciaal beleid:
 - Natuurnetwerk Nederland (NNN);
 - gebieden buiten het NNN (zoals belangrijk weidevogelgebied).

4.2 Natuurnetwerk Nederland

Toetsingskader

De wettelijke bescherming (Wro) van het NNN is geregeld via het bestemmingsplan. Het NNN voor provincie Gelderland is vastgelegd in Artikel 2.6 van de Omgevingsverordening Gelderland (2021).

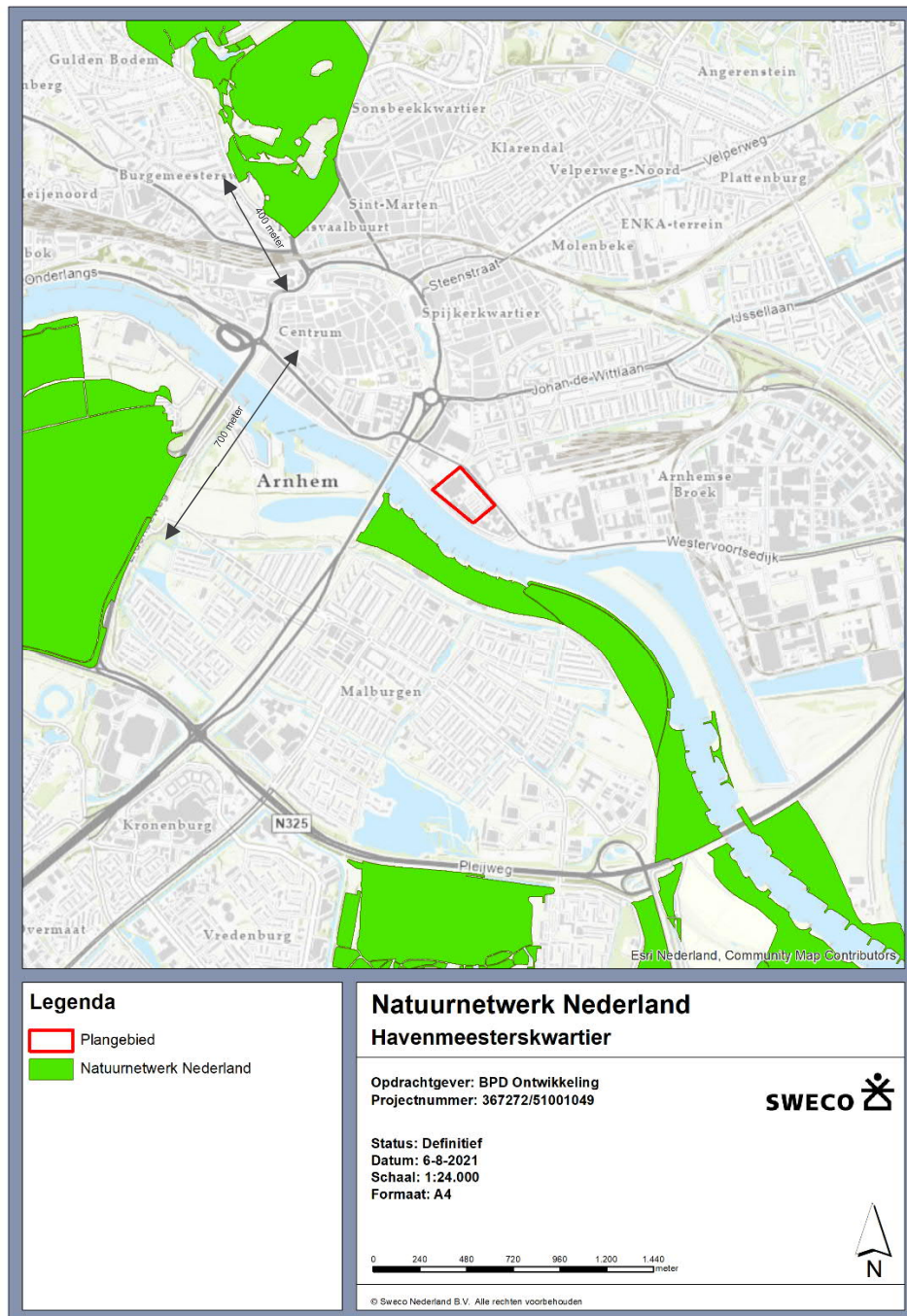
De afweging voor ingrepen in het NNN gaat volgens het 'nee, tenzij-principe'. In onderstaand schema is dit stapsgewijs weergegeven. Ingrepen met een significant negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en indien er geen alternatieven zijn. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een NNN-gebied, dan dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dient te worden gecompenseerd. Daarnaast kan salderen van positieve en negatieve effecten op het NNN uitkomst bieden om projecten in het NNN te realiseren. Het verkennend natuuronderzoek geeft inzicht in de ligging van NNN-gebieden in de omgeving van het projectgebied en de noodzaak voor het doorlopen van 'nee, tenzij, procedure'. In provincie Gelderland is de externe werking van het NNN niet van toepassing. Een 'nee, tenzij-toets' behoeft alleen te worden doorlopen, indien er sprake is van een RO-procedure met betrekking tot wijziging van de bestemming van het projectgebied.

Figuur 4-1 Schema: Het 'nee, tenzij'-principe van het compensatiebeginsel.

Inventarisatie

Voor de inventarisatie van NNN-gebieden is gebruik gemaakt van het geoportaal van provincie Gelderland. Uit het geoportaal blijkt dat het dichtstbijzijnde NNN-gebied aan de zuidzijde van de Rijn ligt (Figuur 4-2).

Figuur 4-2 Ligging projectgebied ten opzichte van NNN-gebied en ecologische verbindingzone (in groen).

Analyse en toetsing effecten

Het projectgebied is niet gelegen in een NNN-gebied. Effecten op NNN-gebieden zijn, gelet op de ligging buiten een NNN-gebied, voor het voorgenomen project op voorhand uitgesloten. Het uitvoeren van een nee, tenzij-toets is niet noodzakelijk.

4.3 Gebieden buiten het NNN

4.3.1 Belangrijk weidevogelleefgebied

Toetsingskader

Belangrijke weidevogelgebieden worden via Artikel 2.6 van de Omgevingsverordening Gelderland (2021) beschermd. Bestemmingsplannen welke negatieve effecten teweeg zullen brengen op een belangrijk weidevogelgebied, zijn niet toegestaan tenzij er geen aanvaardbaar alternatief aanwezig is of/een groot openbaar belang wordt ingediend.

Inventarisatie

Voor de inventarisatie van het weidevogelleefgebied is gebruik gemaakt van de geoportaal van provincie Gelderland. Het dichtstbijzijnde weidevogelleefgebied, de Huissensche Waarden, bevindt zich op een afstand van 1,75 km ten zuidwesten van het projectgebied, zie Figuur 4-3.

Analyse en toetsing effecten

Het projectgebied is niet gelegen in een weidevogelleefgebied. Het dichtstbijzijnde weidevogelgebied Huissensche waarden ligt op circa 1,75 km afstand vanaf het projectgebied. Effecten op weidevogelleefgebieden kunnen, gelet op de ligging buiten een weidevogelleefgebied en uitsluiting door externe werking, voor het voorgenomen project worden uitgesloten. Het uitvoeren van aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk.

4.3.2 Rustgebieden voor winterganzen

Toetsingskader

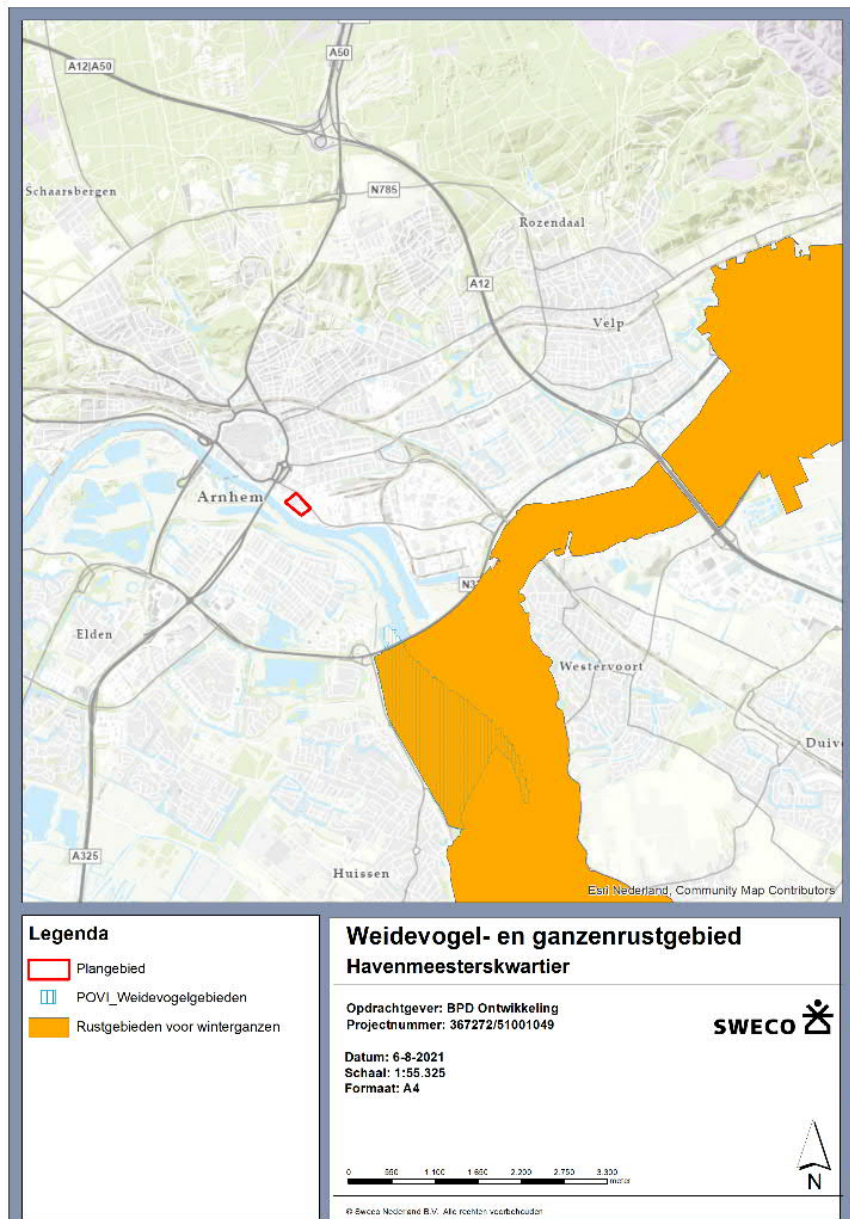
Rustgebieden voor winterganzen worden via Artikel 2.6 van de Omgevingsverordening Gelderland (2021) beschermd. Bestemmingsplannen welke negatieve effecten teweeg zullen brengen op een belangrijk rustgebieden voor winterganzen, zijn niet toegestaan tenzij er geen aanvaardbaar alternatief aanwezig is of/een groot openbaar belang wordt ingediend.

Inventarisatie

Voor de inventarisatie van het weidevogelleefgebied is gebruik gemaakt van de geoportaal van provincie Gelderland. Het dichtstbijzijnde rustgebieden voor winterganzen bevindt zich op een afstand van circa 2 km ten zuidwesten van het projectgebied, zie Figuur 4-3.

Analyse en toetsing effecten

Het projectgebied is niet gelegen in een rustgebieden voor winterganzen. Het dichtstbijzijnde rustgebieden voor winterganzen ligt op circa 2 km afstand vanaf het projectgebied. Effecten op rustgebieden voor winterganzen kunnen, gelet op de ligging buiten een rustgebieden voor winterganzen en uitsluiting door externe werking, voor het voorgenomen project worden uitgesloten. Het uitvoeren van aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk.

Figuur 4-3 Ligging plangebied (rood) ten opzichte van belangrijk weidevogelgebied en rustgebied voor winterganzen

5 Conclusies

5.1 Wet natuurbescherming

5.1.1 Natura 2000-gebieden

Er liggen twee Natura 2000-gebieden in de omgeving van het projectgebied, namelijk 'Rijntakken' op een afstand van 1,4 km en 'Veluwe' op een afstand van 3,2 kilometer. De werkzaamheden in het projectgebied resulteren niet in een oppervlakteverlies, verontreiniging of verdroging van deze Natura 2000-gebieden. Negatieve effecten van geluid, licht en trilling op de instandhoudingsdoelstellingen zijn uit te sluiten.

De Wet stikstofreductie en natuurverbetering voorziet per 1 juli 2021 in een partiële vrijstelling van de vergunningsplicht voor stikstofemissies, afkomstig van bouw- en sloopwerkzaamheden. De aanlegfase kan vanaf die datum buiten beschouwen gelaten worden voor de beoordeling van de vergunningsplicht. Een ecologische beoordeling voor de stikstofdepositie is alleen noodzakelijk. Het uitvoeren van een stikstofberekening is noodzakelijk om te bepalen of er een toename aan stikstofdepositie plaatsvindt door het plan. Wanneer er een toename aan stikstofdepositie is dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Hieruit blijkt of een natuurbeschermingswetvergunning moet worden aangevraagd.

5.1.2 Soortenbescherming

Vogels

Het projectgebied vormt geschikt habitat voor de huismus en voor de gierzwaluw. Van beide soorten zijn de nesten jaarrond beschermd. Tijdens het veldbezoek is de huismus ook waargenomen binnen het projectgebied. Het is daarom zeer waarschijnlijk dat het nest van deze soort binnen het projectgebied aanwezig is. Met de voorgenomen werkzaamheden worden mogelijk nesten van deze vogelsoorten permanent vernietigd of de vogels verwond of gedood. Daarmee vindt er mogelijk een overtreding plaats op de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Nader onderzoek naar het voorkomen van huismus in het projectgebied is noodzakelijk in de sociale huurwoningen aan Rijnwijk en de bedrijfspanden aan Nieuwe kade 9 tot en met 14 en Veilingstraat 17, 25 en 29. Voor de gierzwaluw is in het projectgebied nader onderzoek noodzakelijk bij de sociale huurwoningen aan Rijnwijk noodzakelijk.

Daarnaast zijn er ook algemene, niet jaarrond beschermde, broedvogels onder andere de merel en de kauw, in het projectgebied waargenomen. Deze soorten vinden mogelijke nestgelegenheid in de bebouwing of het aanwezige groen. Voor deze soorten geldt de zorgplicht. Met de voorgenomen werkzaamheden bestaat de kans op het verstoren, doden of verwonden van broedende vogels.

Door buiten het broedseizoen te werken, wordt verstoring, doden of verwonden van broedende vogels voorkomen. De broedperiode loopt globaal van half maart tot begin augustus. Afhankelijk van de lokale meteorologische omstandigheden, kan deze periode eerder of later beginnen en eindigen. Indien het niet te vermijden is in of rond het broedseizoen te werken, dient in de periode van maart tot en met september een broedvogelcontrole uitgevoerd te worden. Bij het aantreffen van broedende vogels, dient er te worden gewacht met de werkzaamheden tot het moment dat de jongen uitgevlogen zijn. De werkzaamheden dusdanig afstellen dat er geen verstoring optreedt, is daarbij ook een optie.

Vleermuizen

In het projectgebied bevinden zich mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen in de gebouwen. Aanvullend onderzoek naar gebouwbewonende vleermuizen, namelijk de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger, in de sociale huurwoningen aan de straat Rijnwijk, de panden aan de Nieuwe kade 9 tot en met 14 en Veilingstraat 17, 25 en 29 is noodzakelijk. Daarnaast kan het plangebied door vleermuizen gebruikt worden als foerageergebied. Echter wordt het projectgebied, gezien de alternatieven in de omgeving en de grootte, niet als essentieel foerageergebied geacht. Aanvullend onderzoek naar essentieel foerageergebied is niet nodig. De bommenrij aan de zuidzijde van het plangebied aan de Nieuwe kade vormt een mogelijke vliegroute. Deze blijft echter gehandhaafd in de toekomstige situatie. Aanvullend onderzoek naar essentiële vliegroutes in het plangebied is om die reden niet nodig.

Omdat vleermuizen het plangebied en de omgeving rondom het plangebied mogelijk als foerageergebied gebruiken, wordt in het kader van de zorgplicht aangeraden om tijdens de werkzaamheden het gebruik van verlichting zoveel mogelijk te beperken of om maatregelen te nemen om verstoring door verlichting zoveel mogelijk te voorkomen tijdens de actieve periode van vleermuizen. Deze periode valt tussen april en oktober van zonsondergang tot zonsopgang. Geadviseerd wordt om gerichte verlichting tijdens de werkzaamheden niet op de omliggende groenstructuren te richten.

Zoogdieren

De aanwezigheid van steenmarter kan binnen het plangebied niet worden uitgesloten vanwege de aanwezigheid van geschikt habitat. Uit het veldbezoek blijkt dat er voor beschermde (en onbeschermde) zoogdieren geschikte verblijfplaatsen aanwezig zijn. Van de beschermde zoogdieren gaat het om de steenmarter. Voor deze soort zijn bijvoorbeeld de verlaten woningen geschikt. Aanvullend onderzoek in de vorm van een naderende inspectie van de leegstaande sociale woningen en schuurtjes aan de straat Rijnwijk naar de aanwezigheid van de steenmarter is noodzakelijk. Ook is een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming mogelijk nodig, afhankelijk van de resultaten van de nadere inspectie. Voor de onbeschermde en/of vrijgestelde zoogdieren, zoals de egel, geldt de zorgplicht.

Amfibieën en reptielen

In het projectgebied zijn waarnemingen bekend van beschermde amfibieën, namelijk de bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, en kleine watersalamander. De waargenomen soorten zijn vrijgesteld in provincie Gelderland. Geschikt habitat voor deze soorten is afwezig. Deze zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen. Beschermde reptielen zijn niet in het plangebied waargenomen en daarnaast is het projectgebied ook ongeschikt als leefgebied. Aanvullend onderzoek naar beschermde amfibieën of reptielen is niet nodig.

Overige soortengroepen

De aanwezigheid van beschermde planten, dagvlinders, libellen, vissen en overige soortengroepen is vanwege het ontbreken van geschikt habitat uitgesloten.

Zorgplicht

Ten slotte geldt de zorgplicht voor alle (ook de onbeschermde en vrijgestelde) plant- en diersoorten. De zorgplicht houdt in dat de werkzaamheden die nadelig kunnen zijn voor dieren en planten, in redelijkheid zo veel mogelijk worden nagelaten of maatregelen worden genomen om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen. Een manier om aan de zorgplicht te voldoen, is om in verband met verstoring van aanwezige dieren de werkzaamheden zoveel mogelijk overdag uit te voeren.

Daarnaast wordt ook aangeraden om de werkzaamheden langzaam vanaf één kant op te starten om dieren de gelegenheid te geven het plangebied te verlaten.

5.2 Natuurbeleidskaders

5.2.1 Natuurnetwerk Nederland

De voorgenomen werkzaamheden hebben geen effect op beschermde gebieden in het kader van het NNN. Er is geen nader veldonderzoek en/of effectonderzoek noodzakelijk. Tevens zijn er geen maatregelen nodig om effecten te voorkomen.

5.2.2 Gebieden met natuurwaarden buiten het NNN

De voorgenomen werkzaamheden hebben geen effect op belangrijk weidevogelgebied. Er is geen nader veldonderzoek en/of effectonderzoek noodzakelijk. Tevens zijn er geen maatregelen nodig om effecten te voorkomen.

Referenties

De Groene Ruimte BV, 2016. Quicksan FF-wet Groot Rijnwijk, Arnhem.
Projectnummer 16742.

Gemeente Arnhem, z.d. Japanse duizendknoop.
https://www.arnhem.nl/Inwoners/wonen_en_milieu/Groenbeheer/Overlast_exotische_plantensoorten/Japanse_duizendknoop. Geraadpleegd op 11 augustus 2021.

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), periode 2016-2021.
Ingezien van <https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/>.
NDFF (2021).

NDFF Verspreidingsatlas. <http://verspreidingsatlas.nl>.

Provincie Gelderland, 2021. Verordening van Provinciale Staten van de provincie
Gelderland houdende Omgevingsverordening Gelderland. Inwerkingtreding 16-04-2021.